

EMLÉNY

DICSŐSÉGESEN ORSZÁGLÓ

FÖLSÉGES

I. FERDINAND

AUSTRIAI CSÁSZÁRNAK

MAGYAR ORSZÁG E' NÉVEN

V. KIRÁLYÁNAK

ÖRVENDETES SZÜLETÉSE NAPJÁN

TAVASZHÓ' 19. 1839 ÉVBEN

MARIA - THERESIOPOLIS SZABAD KIRÁLYI VÁROSBAN

A' FELSERDÜLT TANULÓ IFIUSÁGHOZ

INTÉZETT BESZÉDBEN FÚZVE

SIMONFALVAY GELLÉRT,

SZENT FERENCZI ÁLDOZÓPAP, 'S HELYBELI 5. OSKOLA R. TANÍTÓ ÁLTAL.

S Z E G E D E N,

nyomatott GRÜNN JÁNOS' Cs. Kir. meghatalm. könyvnyomtató betűivel.

E M L E M

DISPOSICIONES ORNAMENTALES

FOETUS

L. FERDINAND

ACADEMIA SCIENTIARUM

MAGYAR ORVOSI EGYETEM

V. KIRÁLYNAK

ORVOSI EGYETEM SZÉKÉRE NYÚJTO

ELŐKÉSZÍTÉS 1839. ÉVI

Minden időkorban Nevedet kísérje dicsőség!

KNY-19-01204

Admittitur ad typum
Szegedini, die 6-ta Aprilis 1839.

Josephus Cal. Gruber, m. p.
Lycei, ac Gymnasii. loc. Director,
qua Regius Libr. Revisor.

Ha valaki egy nagy, és erényekkel dús férfi jeles, 's dicső tetteinek festvényét előmutató, rendültségének jeleit adta, — lelkesmerényében hajótörést szenvedve, — ékesszólási tehetsége mélyen ható hangjának tompulását érzé; ez az én helyzetem ma, valóban tudós Gyülekezet! annál inkább: mivel akár az említendő dicső férfinak, dicsőségesen országló Fejedelmünknek, a' hon atyjának, V. FERDINAND Ő Fölségének mindenki előtt ösmért tetteit fényre hozandó, 's a' dicsőség' templomába helyezendő; akár a' napnak ritka, 's annál becsesb létéhez valami érdekest állítandó leszek; akár pedig végre a' tudomány, 's bölcsesség' Borostyánozottit, jelen e' sz. királyi város Gyülekezetében tekintsem, félek: ne hogy gyenge tehetségem szüleményének reménylett gyümölcse, a' figyelem, száműzve legyen; félek, ne hogy szavaim, lenge szellőként, melly mi különösre sem birja az embert, észrevehetetlenül, a' nagyobb lények fölött, 's minden hatás nélkül elrepüljenek, elcsengjenek; tiszttem végbevételének szerencsés állapotjáról pedig azért csüggedezem, mert voltaképen csak az ékesszólás' nagy mestere tudományába mélyebben avatottak, válának képesek, e' diszes hivatás' minden részeit kielégíteni, végezni. Mivel mindazáltal, nem csak hallom a' kötelesség' szent szavát; hanem érzem is flúii hálától feszíteni mellemet: sőt szívemet is erősíteni, megnyitom rebegő ajkam' a' haza atyjának, országuk védangyalának tisztelkedésére, mélyen esedező: e' tiszttemben eljáratom, figyelmi szerénységgel, kísérvjétek —

Kinek többek fölött emelkedik kormányzó pálczája, kinek több millió' nép tesz hódolatot, annak a' boldogíthatás köre is tágasb hatású. Nem csak nagy tetteket visz véghez pedig az, ki ható erejének munkálatit alattvalóival érezteti, hanem fejedelmi dolgot, sőt istenit; mert, cselekedetének nem földi önzés rugója, hanem egy magasb égi érzet; a' nemes, és erényes tetteknek pedig mennyben a' lakuk, — a' mást boldogításnak ereje, a' nagy Isten' szent trónja előtt. Boldog az a' Fejedelem, kinek e' mennyei érzéssel tölt kebele, mert hivatásának igaz ösvényén lépdél, népének állandó szeretete kíséri, áldása követi; boldogabb a' nép, az az ország, melly illy mennyei érzésű királlyal dicsekedhetik, mivel benne, nem csak országának hatalmas urát, hanem valódi atyját is korolhatja, ki minden helyen, minden időben kész, országának, mint tulajdon testének sebeibe enyhbalsamot csepegtetni, ápolni, 's erejét aztán híven megőrizni. Csak így, és nem másképp gyarapodhatik a' nemzet, minden oldalról; így nyughatik meg őrvjének, a' királynak boldogító oldala mellett, 's bölcs kormánya alatt; a' fejedelem pedig népének, mint teste e' állhatatosságánál, biztosan pihenhet meg.

Már ki lehet e' valódi jót teremtő, az istenfélőn kívül? — Én úgy vélem, csak az alattvalóknak, mint annyi felebarátinak bár mi jóban gyarapodtát, tulajdonának tekintő, tehát: a' dicső keresztényi nevet, tettei által is bizonyító, vagy is az ajtatos fejedelem, ki a' másokkal való jó tettet, teremtése', és uralkodása' fő czéljának tekinti. — A' nagylelkű, továbbá. Mi sem tesz t. i. erősb benyomást a' nagylelkűségénél. A' hol ez üdvös magvait elszórja, ott szünetnélküli aratásra számolhatni; — tettének fogadatai kivivják a' mulékonyság' országából, a' vetett magvak szándokukban rokonúl ölelkeznek, a' közösen tartós béke, 's szeretet, lánczot fűznek, földi vihar által fölbonthatatlant.

Az illetén magvaknak üdvös elhíntésekor fő rugó a' bölcsesség. Az időt, és tulajdonost megkülönböztetni; ennek gyümölcseit ki jóslani, vagy is az egészet voltaképen megösmérni, 's kormányozni, nagy figyelmet, vigyázatot, 's ítéletet kíván. — A' bölcsesség ugyan is, és az érett ítélet minden kis, és nagy dolgokban; könnyű, és nehéz terhekben; homályos, és világos állapotokban olly fonalat mutató kalaúz, mellynél fogva, minden más segéd kéz nélkül is, a' tévkertből bátran, és biztosan kijöhetni, 's az igazságra vezető ösvényt feltalálhatni; — az az aranyhang, melly erejével a' homályos, és legterhesb fellegeteket is messze, messze űzi, 's az eget maga valójában, láthatóvá teszi. —

A' nyájasság is az alázatossággal, nem tudom mi varázs erővel kapcsolja magához az embert, hogy kit sohasem láttunk is, e' különös erényekért, mintegy lekötelezetteknek érezzük magunkat, 's különös vonzódással viseltessünk irántuk. Nagy hatású erény! Annál dicséretre méltóbb pedig, mennél nagyobb rangú, és rendű férfiakkal tulajdonaik, kik el nem feledkezték emelt állapotjokról, az alsóbb sorsúakat, testvér gyanánt tekintik. Mert mennél nagyobb akadályokon kell az ön meggyőzéshez jutni, annál fényesb a' tett, nagyobb az érdem, tündöklőbb az erény Kinek birtokában a' nyájasság az alázatossággal, — birtokában egyszersmint a' mást boldogíthatás is, — sőt maga a' boldogítás. Továbbá:

Az alattvalók iránti szeretet, a' fejedelmi fő erények közül, egy. Kinek ez a' tűz hevíti mellét, kinek szíve oltárában alattvalói javára rak máglyát a' szeretet, bírja alattinak nem csak kincseit, de ezeknél ezerszer nagyobb értékű drágaságit, szívöket t. i. és éltöket. És ekkor nemde mindent? — Mert hiszen ha Aegis tárja föl is tágas öblű vezúv száját; ha vést lehell is a' nem kis erejű Pytho, nincs helye a' rettegésnek, — kész a' büves pais, kész a' sérthetlen sisak, mellyről, az ellenre minden mérges nyíl vissza pattan, az alattvalóknak t. i. szívök.

Vége: ha ezen erényes tökélyek, mint annyi legnagyobb értékű gyöngyök fejük-ké választják fejedelemben a' szegények iránti könyörületességet, e' ritka fűzérben, mint annyi fénylő égi testek ragyogván hiány nélkülivé teremtik a' boldogíthatást. Mit állítok? sőt már akkor, midőn felebarátink javát tárgyazó, e' nemes érzetek emelik keblöket, üt hivatásuknak boldogító órája. Az ezt mivelőnek magasra felhatnak cselekedetei, — lelki- leg erősb az alantiaknál, és mintegy felettük emelkedve, létének mennyei javait közli emezekkel. — Nemde tehát, illő, és méltó, illy erényekkel tündöklő férfiakkal dicséretükre megnyitni ajkunkat? hogy ez égi birtokukban, mint opál tükörben szemlélvén magunkat, cselekedetünket, lelkünk, a' követés' méltó vágyától, fogódjék el.

Tisztes Gyülekezet! országunk' kezdete óta, Fölséges Atyáink, Királyaink. a' többi fejedelmektől, az Apostoli nevezet mint különös nevezet, de lelkezet által is meg vagynak különözve, mivel úgy sajátukká tevék dicsőséggel e' mások boldogságaért lángoló szent tüzet, hogy gyászos fejedelmi rovatalknak oltárán is örökké lángoland; — mondhatjuk tehát, hogy ők valóban éltek; ők pedig csak e' kép örvendhettek valódi életüknek. — Nem varázslom én vissza most az Anyaszentegyháznak élt, örök emlékű Istvánokat, Lászlókat; nem említem halhatatlan nevű Iső Ferencznek jámbor lelkét, ajtatosságát, egyedül ajtatosságának örökössét Fölséges Fölkentünket V. FERDINÁNDUNKAT, mennyei hitünk', 's vallásunk' buzgó Apostolát, ki az öröktrón Birtokosságának, a' szent áldozatkor, belső buzgalmat, legajtatosb külső hodoltával, Fölséges Családjával, párosítja; Ki fölséges tiszte' kezdetén, 's végén, a' magashan lakozóhoz repíti fohászit; Ki útnak indulta előtt, — közben, — 's utána lelke' szomját, ajtatos könyörgésekkel elégíti ki. Erősitse az égnek ura; Fölséges Apostoli Királyunkban, e' sarkalatos szent tulajdont, 's az ajtatosság' hű angyala, minden lépteiben örje légyen!

Hol az adakozás határt nem ösmér; a' kegyesség gyakorlatot keres; az üdvös intézeteknek gyarapítására a' lélek tulajdon ingere által vezéreltetik, ott jelen a' nagylelkűség, így szólnak a' Velencei tanodának jelesb zsenge festészi, kik Ö Fölségétől, kegyelmes királyunktól, gyámolításukra négy ezer; a' Trevisoi kisdedovó intézet pedig, kilencz száz lirát, nyerének. Viszhangozza, — másokat elhalgatván, — Pest, mivel kebelében, mint országunk közép pontján, a' haza atyja, a' latin nyelvvel rokon hangú, olasz ajkú nyelvtanítónak nagy lelkűleg, évenkint hatszáz pengő forintokat rendelni; valamint a' Pesti királyi tudományos egyetemi könyvnyomtató intézeti igazgatónak, évi fizetését, három száz pengő forintokkal szaporítani kegyeskedék. Korunk' védangyala ezekért, a' mostoha régiség fogai által meg nem emésztendő oszlopot állít, áldással vésvé reá, léte teremtojének kegyes nevét. De: — Veszteljes tengeren, az időnek külömbféle szakaiban, naszádot szerencsésen kormányozni tudni, hol Aeolus királyi parancs szózatjára, mord boreas erős hatású hatalmát, a' halandói erőnek ellen szegezi, hol kénye szerint, minden ellentállás' daczára is, többeket tágas gyomrába sodor; hol Neptun maga, hármás ágú királyi pálczájával, a' folyamot csendes fektében megzavarván, tornyokat képező mérges hullámok, mint annyi sirgödröket, lövellenek, itt mondom, itt, a' sülegyent megtartani tudni, nem könnyű dolog, — úgy: tíz miliót, haladó, külömbféle érzésű néptömeget, külömbféle időkorban, minden előforduló bajoknak legyőzése mellett, szerencsésen kormányozni, mindent teljesen, és tökéletesen elrendelni, 's czélszerűleg végezni, nagy gondot kíván, nagyobb be- és előlátást a' dologba; legnagyobb bölcsességet. — Már melly sok, melly nagy akadályok találtatnak, csak egy közönséges sorsú, 's tisztű egyes személy életének elrendelésében! — mit mondjak a' mi kegyes Fejedelmünkről, Ki több miliora osztja fel atyai gondját, — minő bölcsességet kíván szerencsés kormánya? — Valóban nagyot. Én t. i. azt vélem bölcs férfinak, ki a' néki adott tulajdonokat, és hatalmat czélszerűleg használja; az arany békét fõntartja, és a' sok jót gyümölcsözõ csendet, mint valódi élet magot, õnei közt elhinti, aztán a' létre hozottat teljes erővel, és legna-

gyobb buzgalommal ápolja. Áraszd malasztodat a' koronás főkre, ó földiek fölött emelt szent tehetség! hogy üdvös léted, 's boldogító gyümölcseid által, az ügyefogyottak is, mint fő javaknak birtokába jutván, benned, a' hatalmas Istenségnek, nagy művét csodálhassák.

Továbbá: a' minden személyhez, különzés nélkül teljes leereszkedés, a' nyájas tekintet, 's elfogadás Fölséges Urunkban, mint annyi bűves kulcsok a' célérhetésre, mivel általunk, másnak szive belsejéhez, utat nyit, 's egy ellentálatlan erő által ihletve mindenkit, hódolatra bír. — De ki is ne tenne hódolatot annak, ki nem csak mint király tűnik föl Hunnia' egén, hanem mint fiait igazán szerető atya is? Ki ön boldogságával tartja. Öszvekapcsolva alattvalóit; — mit mondok? sőt fiait. Ki mindenkorú alattvalóit, atyai kebelének közepére, kitért karokkal, szeretve elvár; Ki minden körülményekben, alattvalóiban, mint fiaiban, képezi tulajdon életét, kész javuknak előmozdításán, megszerzésén, — Ki ne tenne tehát Neki hódolatot? — Az egyházi világ, Fölséges Urunkban valódi Apostolat, és jótévő atyját tekinti, mivel a' Megyéket bölcs, és okúlt férfiakkal ellátni kegyeskedik; a' csemetéket pedig, ugyan bölcs férfiaknak vezérlete mellett, egykoron igazi gyümölcsöt hozó fákká neveli, 's ápolja. Méltán neveztetik tehát Apostoli Fölségnek, ki az apostolkodásba avatottaknak, Apostola. — De szóljanak helyettem, 's állításomat igazolják a' világi Méltóságok is, országunk tengelyének hű őrjei, — szóljanak mondom, melly gyakor izzad Ő Fölsége, a' jóknak megalapíthatása, és szerzéseért, midőn mások, bajoktól mentvők, az élet' örömeit éldelik, 's a' vigasság' kelyhéből, kényők szerint szívják az élet' ambrosiáját? — Oh hányszor tűnnek föl Fölséges homlokán a' gond, és szorgalmatosság' csillagai, mellyeken a' felírás: „alattvalóim' boldogságáért“. — A' világi Méltóságok közül, némellyek erényök végett emeltetnek, a' dicsőség' polczára; másokat az atyai kegyesség, és szeretet, égi tudományukért helyez a' nagyobb képezhetés' lépcsőire; a' borostyánózott agg hívség diszjelekkel ékesítetik hű szolgálatjának, és Ő Fölsége szeretetének mint annyi jeleivel, 's a' nyugalom' ölébe tétetik. — Mit állítsak honnunk végfalairól, dicső, 's vitéz Nemzetem' daliáiról, Marsnak fiairól, Hunnia' hű őrjeiről? Nem szólok a' katonai intézetekben divatozó célirányos neveltetésről; a' csemetéknek intézeteikben mindenféle szükséges tudományokban teljes, és szoros tanításukról, alakításukról; hallgatok a' szuronyok, 's acél minden neme által, a' honért bélyeges borostyánózott agg levonték iránt, Fölséges Urunknak, valódi atyai szeretetéről, az érdempénzekkel megjutalmazásról; nem csak honunk középponti városának, Pestnek kebelébe helyezett dicső emlékű 6-dik Károly által, az agg vitézeknek emelt intézetben, hanem másokban is lévő ápolásról; — egyedül kérdem itt a' közvitézséget, vallyon egészségünk' vesztekor mindenütt, és mindenkor, nem valának e el látva mindennap betegségek' voltához képest; tiszta éltekkkel, szükséges gyógyszerekkel? nem volt e szolgálatjukra rendelve vitéztársuk? — orvos' hiánya volt e? Társuknak beteges állapotjukba, és vég pillanatin, nem látták e az örök útra készítő felkent férfiat valódi buzgósággal mellettük? — Ki szeretetének gyümölcsei ezek? Csak alattvalóit igazán szerető Fejedelmünké. — De talán mást állítanak a' tisztsegekre emelt koszorús levonték? Koránsem. — Atyai szeretetét Fölséges Fejedel-

münknek áldják ezek is, mert ohajtva ohajtja azon alkalmat, mellynek dicsősége, egy vitéz férfinak koszorúzta; — elsőtől utolsóig szívének belsejében helyt adott, javukat ohajtja, borostyánózásukat örömmel tudatja a' hazával. Nincs is, ki Fölséges Urunknak atyai szeretetét megösmérvén, háladó ajkát, égi áldásoknak kívánatára, meg ne nyitna.

Végre: minekutánna e' roppant világot a' nagy Isten, a' semmiségnek méhéből, léttel ajándékozta volna meg, hatalma' legcsodálatosb erejét bizonyító vala; mind ez utolsó pillanatig való föntartásában pedig irgalmának, és könyörületességének, — isteni tökélyeit ezekben imádván, — csalhatatlan bélyegeit csodálhatjuk, annyival inkább, minthogy földi, városunk jövendőben sem létezhetne, ha csak a' nagy Istennek kegyessége, és irgalmassága által fön nem tartatnék: hasonló módon a' fejedelmeket, mint Isten' e' roppant világ' helytartóit, kiknek kezükben többeknek élete, illeti az irgalom, és könyörületesség; ez által t. i. az Istenhez néműkép közelítnék. Mert mi magasb, mi fejedelmiebb, ön maga meggyőzésénél; azután a' könyörgőknek megengedni, a' vétkeket, midőn lehetséges, kegy', és könyörületességgel inkább, mint keménséggel javítani; a' szegényeknek, ügyefogyottaknak keserű állapotjukat szenvedhetővé, sőt jóvá tenni; sebhedt, és a' sors' csapásai által legyalázott szivekbe, atyai szeretetű balsamot önteni, azokat fölségelleni? Fejedelmi dolog valóban az üldözötteknek enyhelyt ajánlani, dúlt kebelöket oltalom alá venni, sorsukon könnyíteni. De mit említem én ezeket? Kérdezzük meg, sőt inkább szemléljük Fölséges Urunknak tetteiben állításom' valóságát. A' nép áldásitól késérve hagyja el múlt sz. Mihály hó' napjaiban Mantuát, és a' szegényebb pórnak öt ezer hat száz lírát; a' Velenceieknek nyolczvan ezret kegyeskede rendelni, Fölséges Királynénk pedig két ezer hat száz lírát, 's áldással halmozva folytaták tovább útjokat. A' Trevisoi szegényebb népet két ezer négy száz; az ottani szegények' házat három ezer lírával segéllé föl. Mit mondjak Magyar királylyá koronáztatásáról, valamint máskori magas tetteiről? — mivel sokkal fényesbek, mintsem hogy a' tudatlanság' homályából ki ne sűgároznának, elhalgatom, csak szerencsés országnak állítom, mellynek Királya, életét, népének szerencséjében, 's boldogíthatásában helyezi. —

Hallátok mindnyáján dicső nemzetem' jó reményő Sarjadéki, kedves Ifiak! kiket a' legmélyebb tisztelet, 's a' Fölség iránti szeretet vonzott e' helyre, országunk apostoli királyának, 's atyjának, dicsőségesen uralkodó V. FERDINANDUNKnak magas érzésit, szive' fő vonásit. — Tetteiben szemlélhetitek apostoli buzgalmat, művei eléggé hirdetik nagylelkűségét; a' bölcs kormányzás valósítja szorgos, 's a' dolgot bölcsen megfontoló lelkét, nyájassága' 's alázatosságáról bizonyítványok, igazságtól eltérni nem tudó azon férfiak, kiknek a' szerencse alkalmat nyújtott a' haza atyjával való szóváltásra; alattvalói iránt való szeretetét, 's a' csapás által sujtott emberbarátink iránti könyörületességét nyilvánítja kedves honunk, nyilvánítja mindenki. Tehát: midőn keresztényi ajtatosságtokat végzendők vagytok, jusson eszötökbe a' haza atyjának buzgó lelke; a' nemzeti nagylelkűséget szorgosan ápoljátok érni indúlt kebeletökben; tanuljátok meg Fölséges atyánktól, a' bölcsességet mindeneknél nagyobbak lenni; mindenki iránt nyájasak, 's alázatosak legye-

tek; — langoljon felebarátotok iránt szívetök, szeretettől, 's a' szegényebbek fel-
segéllésének akarátja, mély gyököt verjen szívetökben; későbben majd bő gyümöl-
esöt hozandót, szóval: legyen cselekedetetekben honunk édes atyja' minden tette
zsinór mérték, Ki szép tulajdonaival egyedül övéinek él. Legyetek hazánk' sarka-
latos hagyományinak hű örjei; imádjátok a' nagy Istent, adjon kegyes Királyunk-
nak az országos terh elviselésére elégséges erőt, és malasztot; minden léptét áld-
ja meg; — áldja meg, tegye nagygyá, — dicsőségessé, — nekünk pedig sok
évekig tartsa meg édes atyánknak, — ohajtva — mondám.

Ismét hála! derült régtől várt kedves időkor,

Ismét újra hevül édes öröme szívetünk!

Olvad öröme szívetünk, 's nyelvünk a' hálaadásra

E' köz öröm napján, melly mosolyogva hasadt

Üdvöz légy düesfény, melly vígságunkra derültél,

Üdvöz légy, 's ezután százszor idézve pirúlj!

Ezt hálás ükeink szokták vigan üdleni hajdan,

'S mink e' példaszokás' hű követői levén:

Régi kívánságunk Fejedelmi Atyánk Születése'

Napján áldozatot gyujtani, 's ime szabad.

Oh de mihez nyúljunk, mit ajánljunk Érte az égnek,

Hogy gátolhassuk zord Libitina dühét!

Ily kegyes Országló' Éltét megváltani készek

Lennénk, bár mi nagyot kérjetek Érte egek!

Mert Kormányja alatt a' béke' gyümölcseit érzi

Minden lény, 's vidorúl hallva Királya' Nevét.

* * *

Im' kegyes Országló, szemléld, milly kedves az Élted,

Szemléld, hogy kebelünk csak Teutánad eped!

Bár csak láthatnád hű szívetünk bel lobogását:

Meglátnád nyilván mint dobog ekkor Atyánk.

Béke szelíd karján fejlík mindenki' reménye,

Nem mikor a' véres Mars'zaja dúlva robog.

A' mesterségek hallgatnak harczos időkben,

És ha ezek szűnnek, szerte virúlnak azok.

A' mély tengereken, 's az ezüst Duna', és Tisza' hátán
Végzik gőzöseink pályafutásaikat.

Városok, és falvak népestől úsznak örömben,
Nincs mi zavarhatná béke magányaikat.

Vígan szántja ugarföldét a' horgas ekével
Vasszorgalmu paraszt, 's mit terem épen övé.

A' menyben lakozót leborúlva imádja, esengvén:
Hogy keze' munkáján áldomadása legyen.

És ha Ceres sárgúlt adományit aratja magának,
'S nem másnak, mint hárcz' köz zavarában esik:

Jobb neki barna kenyér a' biztos béke' ölében,
Mint a' vérengző hadban az istenital.

Ő valahányszor ezen nap' fénye piroslik az égen,
A' bölcs gondviselést áldva ezekre fakad:

Élj Fejedelmi Atyánk, élj Nestori éveket itten,
Mert Kormányod alatt fejleni kezde ügyünk.

Te könyörülve szegény sorsunkon, megszabadítál
Némi nehézségink' terhes igája alúl.

Téged' még ihaink mezeinken hízza bolyongnak,
Áldani fog nyelvünk, 's hírleni Tetteidet,

* * *

Ennyi öröm zajlik gazdag Birodalmid' ölében,
És egyedül kedves Léted okozza azont.

Mondhatná Mú'sám, de szerénység tiltja kitárni
Milly vigalom pözsgött estve Szabadka' körém.

Milly fényárban uszott az egész Városban az ablak,
Milly sürüen ropogott a' hadi hangu taraczk;

Milly sokszor hallánk ezen édes szózatot: éljen!
Éljen igazságnak Védje Kegyelmes Urunk!

Sőt mihelyest kezdett gyönyörű aurora pirúlni,
'S nap' fényfodra üzé messze az éji borút:

A' múlt esti öröm megújult, 's a' tompa harangszó
Főszenthelyre hívá öszve az embereket.

Város' Főbbjeivel, 's szépnemmel tömve lön a' ház,
Még a' polgárság Hála-Misére jelent.

Mert nem elégedvén a' nép kül pompajelekkel,
Tárja az Istennek szíve' bel érzeteit.

És forrón könyörög, hogy az Isten hosszú időkre
Kedves egészségben nyújtsa ki életedet!

Rózsa gyanánt feselő ifjak, Haza' zsenge reményi,
 Kikre idővel fog szállani a' hon' ügye:
 Jertek az Istennek szentelt házába, követvén
 A' buzgó népet, mondani üdvös imát:
 Hogy nem kell valamint hajdan, mikor a' török itten
 Űzte bünös kényét szórva Hazánkra nyomort,
 És rablánczra füzé a' számtalan érdemes embert,
 'S vitte magával örök számkivetésbe szegényt,
 Menni kül országok' híresb tanodáiba szökve
 A' tanulás végett iskola' szúke miatt.
 Honn lehet a' magyar is már bölcs, és csak here elme:
 A' szomorú butaság' tömkelegében enyész.
 Mert mihelyest kiüzek a' vad tart hős karok innen,
 Felkeresék Mú'sák régi magányaikat.
 'S minthogy ezek rommá váltak, hogy osont el az ozman
 Néki szegült magyarok' nagy viadalma előtt,
 Kelle alapjaikat mohlepte romokbul emelni,
 Hogy magyar ifjúság Honja' javára legyen.
 'S hála! alig kezdtek Mú'sák telepedni Hazánkban,
 Régi dicsőségünk' bimbaja fejledezik.
 Több intézeteket láthatni Honunk' Kebelében,
 Mellyeknek legfőbb célja: nevelni fiút,
 Hogy mihelyest kezdé a' jót különözni gonosztól:
 Alkalmas légyen szép tudományra legott;
 Úgy azután a' tiszta erény' útjára vezetni,
 Mert a' dús tudomány' éke, 's füzére csak ez. —
 És ki kegyéből ezen sok jót láthatni mi nálunk?
 Austria szülte dicsó, 's hős Fejedelmek azok:
 Kik vígyáztak azon pártos, 's cselszötte időkben,
 A' mikor a' bünkény vért pazarolva tiport,
 Hogy ki ne irtassék Vallás' szentsége Hazánkból,
 És tudomány által jőne tökélyre megint.
 E' Hősök' nyomain békén járdalva Királyunk,
 Százzsemü Argusként ránk, 's javainkra ügyel,
 És mit az ősi Atyák öldöklő harcokat űzvén
 Végzeni nem birtak, létre hozandja azont;
 Csak könyörülni szokott Isten szavainkra hajoljon,
 'S adja, hogy a' boldog béke ölelje soká!

FARKAS BERTALAN,

6ik Osk. Rend. Tanítója.